

ABSTRAKT

Miroslav Holub, nejpřekládanější český básník dvacátého století, má své nezastupitelné místo v anglofonní literatuře, a přesto mu v české literární kritice náleží jen malá pozornost. Cílem této bakalářské práce je objasnit otázky, které z této v české literatuře ojedinělé situace vyvstávají, a to především jakým způsobem a z jakých důvodů se Holubova poezie stala nedílnou součástí anglofonní tradice a jaké umělecké charakteristiky umožnily její ukotvení. Práce se zabývá aspekty nejen Holubových básní, ale také kulturní a politické situace, které umožnily pozitivní přijetí jeho díla v zahraničí. Vzhledem k tomu, že Holubova poezie nutně vstoupila do britské a americké literární tradice v překladu, hlavní pozornost je upřena na odlišnosti a podobnosti mezi dynamikou jeho práce v originále a v anglickém jazyce.

První část této práce představuje poezii Miroslava Holuba tak, jak je nejčastěji vnímána v českém prostředí. Je nastíněna genealogie jeho díla v širších literárních a společenských souvislostech, a to zejména v kontextu poezie všedního dne. Pro lepší pochopení tohoto kontextu je část této kapitoly věnována Holubově biografii. Těžištěm druhé kapitoly je popis Holubova básnického jazyka s cílem stanovit, jak je tento jazyk vhodný nebo naopak nevhodný pro přenos do jiného jazyka. Jinak řečeno se tato část zabývá otázkou, co je z jazykového hlediska ztraceno v překladu.

Ve druhé části práce je Holub prezentován z mezinárodní perspektivy. V duchu teorií světové literatury a transnacionalismu, které se oproti národně-historickým přístupům zaměřují na pohyb literárních prvků a inspirací překračujících národní hranice, zpracovává třetí kapitola vzájemný vliv Holubovy poezie a anglicky píšících autorů. Dále se snaží dokumentovat jeho setkání s anglofonním světem. Dílčí pasáž se také věnuje problematice Holubova osobního postoje vůči politické situaci, a to z toho důvodu, že jak Holubův osobní postoj, tak politická situace ovlivňovaly vnímání jeho poezie. Určitým způsobem doma a jiným v zahraničí.

V poslední části práce jsou obě představené perspektivy navzájem konfrontovány na různých úrovních. Nejprve je diskutován dopad širšího politického a kulturního kontextu, kterým v té době byla studená válka a který měl rozhodující vliv na různé sféry života včetně umění a jeho percepce. Pohledy ze dvou stran železné opony jsou stavěny do kontrastu a komparovány. Skrze rozbor překladu jako média umožňujícího nabytí poezii nadnárodních, v určitých případech až univerzálních, rysů se ve čtvrté kapitole zájem zužuje na analýzy konkrétních básní a porovnávání jejich podoby v originálu a v překladu, a to jak z formálního, tak z obsahového hlediska. Konec práce se zaměřuje na způsob, jakým Holub v obsahové

rovině svých básní pracuje s propojením konkrétních a abstraktních prvků. Toto propojení vede k možnosti interpretovat jeho poezii jednak velmi úzce a jednak velmi univerzálně, což ve svém důsledku vede k atraktivnosti pro širší, různorodé publikum. Práce končí závěrem, že Holubova vědomá práce v rovině poetiky, tvaru i formy je velmi příznivým východiskem pro přenesení a pozitivní přijetí jeho poezie do anglicky psaného literárního kánonu.

KLÍČOVÁ SLOVA

Miroslav Holub, *Poems Before & After*, poezie všedního dne, česká poezie v anglickém překladu, poezie v době studené války, transnacionalismus